

СТ А Н О В И Щ Е

ОТ

доц. д-р Кирил Стоянов

от Институт по астрономия с Национална астрономическа обсерватория, БАН,
по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, обявен в ДВ бр. 46 от
06.06.2025 г. от Институт по астрономия с Национална астрономическа
обсерватория, БАН в област на висше образование 4. Природни науки,
математика и информатика, професионално направление 4.1. Физически науки по
научна специалност „Астрофизика и звездна астрономия“ за нуждите на отдел
„Звезди и звездни системи“, по тема: „Бърза променливост при катаклизмични и
симбиотични звезди“,
с единствен кандидат: гл. ас. д-р Георги Йорданов Латев, Институт по астрономия
с Национална астрономическа обсерватория, БАН

Гл. ас. д-р Георги Йорданов Латев е роден на 06.02.1986. През 2010 г. придобива
бакалавърска степен „бакалавър“ в катедра Астрономия, Физически факултет на
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, а през 2011 г. защитава магистърска
степен „магистър по астрономия“ също в Софийски университет „Св. Климент
Охридски“. През 2016 г. защитава успешно ОНС „Доктор“ по научна специалност
Астрофизика и звездна астрономия в Институт по астрономия с Национална
астрономическа обсерватория, БАН с дисертация на тема „Определяне на физически
параметри на източниците на бърза променливост при избрани катаклизмични и
симбиотични звезди“. От 2016 г. заема длъжност „главен асистент“ в ИА с НАО – БАН.
През годините е участвал в 4 научни проекта, финансирани по ФНИ, и е редовен
участник или ръководител на ЕБР проекти със Сърбия. Д-р Латев е редовен участник в
популяризаторската дейност на ИА с НАО чрез научно-популярни лекции,
демонстрационни наблюдения с телескоп и медийни изяви.

Представените от д-р Латев документи за участие в конкурса отговарят на
изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ и са в съответствие със
Закона за развитието на академичния състав в република България (ЗРАСРБ),
Правилника за приложение на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за
придобиване и за заемане на академични длъжности в Българска академия на науките
и Правилника за приложение на ЗРАСРБ на Институт по астрономия с Национална
астрономическа обсерватория, БАН.

Кандидатът отговаря на Минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3,
съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ и е в съответствие с „Правилника
на БАН и ИА с НАО, БАН за условията и реда на придобиване на научни степени и за
заемане на академични длъжности“ в област на висше образование 4 – Природни
науки, математика и информатика, професионално направление 4.1. Физически науки.

В конкурса, д-р Латев участва с 24 научни публикации. 8 от публикациите са в
списания с квартил Q1 – 2 в Astronomy and Astrophysics, 5 – в Monthly Notices of the
Royal Astronomical Society, и една – в The Astrophysical Journal. Останалите публикации
се подреждат по списания както следва: 4 – в Astronomische Nachrichten, една – в
Serbian Astronomical Journal, 10 – в Bulgarian Astronomical Journal, и една – в
Astrophysics and Space Science. Публикация 12 от представения списък има над 30
съавтори и не може да се взема предвид при участие в конкурси. Общият брой цитати
без автоцитати е 323.

С представените за конкурса публикации, д-р Латев покрива минималните изисквания по точки във всички групи показатели по Закона за развитието на академичния състав в република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложение на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване и за заемане на академични длъжности в Българска академия на науките и Правилника за приложение на ЗРАСРБ на Институт по астрономия с Национална астрономическа обсерватория, БАН.

Научните интереси на д-р Латев са фокусирани върху акреционните процеси и бързата променливост при двойни звезди. Основните му приноси включват обобщаване на универсални зависимости за фликеринг, определяне на физични параметри на източници на променливост, и откриване на нов тип суперхъмпове при BG Triangulum. Трябва да се отбележат резултатите в следните публикации:

- проучена е емпиричната връзка между различните амплитуди на фликеринг на катаклизмични и симбиотични звезди. Съществуването на тази зависимост дава възможност за предвиждане на динамиката в акреционния диск при различни нива на средния поток на излъчване (Zamanov, R. K., Boeva, S., Latev, G., Sokoloski, J. L., Stoyanov, K. A., Genkov, V., Tsvetkova, S. V., Tomov, T., Antov, A., Bode, M. F., 2016, MNRAS, 457, 10).

- изследвана е в детайли фликеринг променливостта в В и V фотометрични филтри на симбиотината повторно-нова RS Oph за почти 10 годишен период от време. Получени са физически параметри на източника на фликеринг - ефективна температура в граници от 7 200 до 18 900 K, радиус на излъчващата област е в диапазона от 1.1 до 6.7 слънчеви радиуса и средна светимост 89 ± 35 слънчеви светимости (Zamanov, R. K., Boeva, S., Latev, G. Y., Martí, J., Boneva, D., Spassov, B., Nikolov, Y., Bode, M. F., Tsvetkova, S. V., Stoyanov, K. A., MNRAS, 2018, 480, 1363).

- за първи път са детектирани суперхъмпове в кривата на блясъка на катаклизмичната звезда BG Tri. Получени са оценки на отношение на масите $q = 0.39$, индивидуалните маси на компонентите и разстояние между тях (Stefanov, S. Y., Latev, G., Boeva, S., Moyshev, M., MNRAS, 2022, 516, 2, 2775).

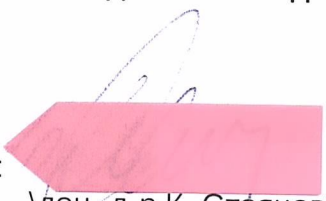
Нямам критични забележки по изложените в публикациите на д-р Латев резултати и използваните методи за постигането им.

Личните ми впечатления от д-р Латев са изцяло положителни. Въпреки хаотичния на моменти стил на работа, той е прецизен наблюдател и педантичен в анализа на данните астроном с богата обща култура в различни области на астрономията и астрофизиката.

На основата на изложеното по-горе считам, че кандидатурата на гл. ас. д-р Георги Латев напълно удовлетворява изискванията за заемане на академичната длъжност "доцент" в Института по астрономия с НАО, БАН. Давам своята положителна оценка и убедено препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да предложат на Научния съвет на Института по астрономия с НАО да гласуват гл. ас. д-р Георги Латев да заеме академичната длъжност "доцент" в ИА с НАО, БАН в отдел "Звезди и звездни системи".

10.09.2025г.

Член на научното жури:

Доц. д-р К. Стоянов